

ØKOMUSEUM GRENSELAND • EKOMUSEUM GRÄNSLAND

Föreningen Ekomuseum Gränsland Verksamhetsåret 2015

Svensk side av det gamle fergestedet Svinesund.

Foreningen Økomuseum Grenseland Virksomhetsåret 2015

Foreningen Økomuseum Grenseland/Föreningen Ekomuseum Gränsland
Svein Norheim, Festningsstredet 4, NO-1767 Halden. Telefon +47 478 16 466 (m) / +47 69 17 80 39 (a).
E-post: sveinor@halden.net
Bankgiro: Sparbanken Tanum: 5966-0662 • Halden Sparebank 1: 1030.10.79244

Årsmøtet 2015

Årsmøtet hölls den 20 mars i Gamle Meieriet; Busterudkleva i Halden med 24 röstberättigade deltagare. Efter sedvanliga årsmötesförhandlingar intogs en gemensam måltid. Deretter fulgte et föredrag i anledning Haldens 350 år som by (stad), ”Halden i 350!”, ved Svein Norheim.

Kampene om Brådållanskansen i Halden i 1660 la grunnlaget for byprivilegiene fem år etter - i 1665. Ill.: Andreas Bloch.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret 2015 haft följande sammansättning:

Svein Norheim, Halden, ordförande
Thomas Marthinsson, Tanum, nestleder
Ulf Vidar Larsen, Halden, kassör
Gun Förde, Dals Ed, sekreterare
Bjarne Andersen, Halden, styrmedlem
Bo Magnusson, Strömstad, styrmedlem
Kerstin Sandqvist, Dals Ed, styrmedlem

Revisorer:

John Solberg, Halden
Lars Örtemark, Dals Ed

Revisorsuppleanter:

Jens Bakke, Halden
Lars Friestedt, Strömstad

Valberedning:

Bert-Göran Andersson, Tanum, sammankallande
Inger Blomsnes, Halden
John Ljöner Andersen, Halden

Styrelsemöten:

Styrelsen har under verksamhetsåret sammanträffat vid fyra tillfällen utöver årsmötet
25 februari
12 maj
Därutöver har styrelsen hållit kontinuerlig kontakt via e-mail/post.

Verksamheter/aktiviteter

Utflykter:

- Ekskursjon - Sundsborg skanser, söndag den 19. april.

Karl XIIIs soldater slår flytebru over Svinesund. Kongen inspiserer arbeidet.
Krigsarkivet i Stockholm.

Vandringen ble ledet av Bo Magnusson med omkring 25 deltagere. Frammøte ved den gamle tollstasjonen på svensk Svinesund der Bo orienterte. Deretter forflytning til handelsområdet på Svinesund der vi ble ledet på ukjente veier – for mange av oss. En nyoppdaget rode-inniskrift ble presentert. Deretter gikk turen mot Sundsborg skanser og det gamle fergeleiet der det ble en velfortjent matpause i solskinnet.

Samling ved tollstasjonen der Bo Magnusson orienterte. Deretter ved den gamle rode-inniskriften ved den gamle veitraseen ved handelsområdet på Svinesund. Foto: Svein Norheim

En velfortjent hvil på svensk side av Svinesund med utsyn til det gamle fergestedet på norsk side. Foto: Svein Norheim.

- *Vandring i gamle hageanlegg Rød Herregård og Vevlen gård søndag 14. juni.*
Totalt var seks personer med på vandringen – en skuffende deltagelse. Vandringen startet med Rød Herregårds flotte anlegg med mange spennende elementer tilbake til 16-1700 tallet. Rød har utvilsomt et av de mest interessante hageanlegg i Norge. Deretter gikk turen til Vevlen gård der Ulf Vidar Larsen var kjentmann og ledet oss til et hageanlegg anlagt i en bekkeravine på begynnelsen av 1800-tallet. Her møttes vi av gjengrodde stier, damanlegg, bjørnegrotte, bruer og rik vegetasjon av til dels sjeldne arter.

*Lindetunnelen på Rød Herregård.
Foto: Svein Norheim*

*Bjørnegrotta på Vevlen gård.
Foto: Svein Norheim*

- *Ekskursjon - Sundsby herrgård, Tjörn og Morlanda säteri, Orust*
Planlagt som busstur søndag 23. august, men grunnet altfor få påmeldte så vi oss nødt til å avlyse turen.

Margaretha Huitfeldt til Sundsby på Tjörn og Morlanda Säteri på Orust.

En ny vind for Ekomuseum Gränsland!?

På initiativ fra Peter Dafteryd, Strömstad ble det 11. desember holdt et møte i Strömstad der det var invitert flere interessenter i Ekomuseum Gränsland – bidragsytere/stiftere og Svinesundskomiteen (tidligere Grensekomiteen Østfold-Bohuslän-Dalsland), Lars Erik Hammar. Styret i Ekomuseum Gränsland var representert med flere styremedlemmer. Det var et godt og konstruktivt møte, og Svinesundskomiteen fikk ansvar for å skissere et forprosjekt. Det ble etter møtet tatt kontakt med Østfoldmuseene for å sjekke ut om de kunne stå som prosjekteiere i et Interreg-prosjekt. Tilbakemeldingen her var positiv.

Besøksmål

Økomuseum Grenselands 26 besøksmål besøkes årlig av mange enkelpersoner og grupper. Det er vanskelig å angi noe tall da besøksmålene er fritt tilgjengelige for alle.

Spesielt kan framheves Elgfossen der det «til alle døgnets tider» er biler på rastepllassen, og folk på vandring til fossen. Likeledes vet vi at det ofte er folk på Snarsmon som vandrer Bohusleden, som kommer ens ørend for å se boplassen etter taterne/resandefolket. Blomsholm må også framheves der Ske Hembygdsförening holder åpent hus istattarlängan med kaffeservering og diverse salg gjennom hele sommersesongen, og der dette flotte gravfeltet og den store skipssettingen er et stort trekplaster.

Vi mener det trygt kan anslås at våre besøksmål besøkes av noen tusen personer gjennom året. Med andre ord besøksmål som betyr mye for historieforståelsen og reiselivet i grenseregionen.

*Et tilfeldig besøk på Elgåfossens rasteplass viser aktiviteten på besøksmålet.
Dette er ikke uvanlig. Foto: Svein Norheim*

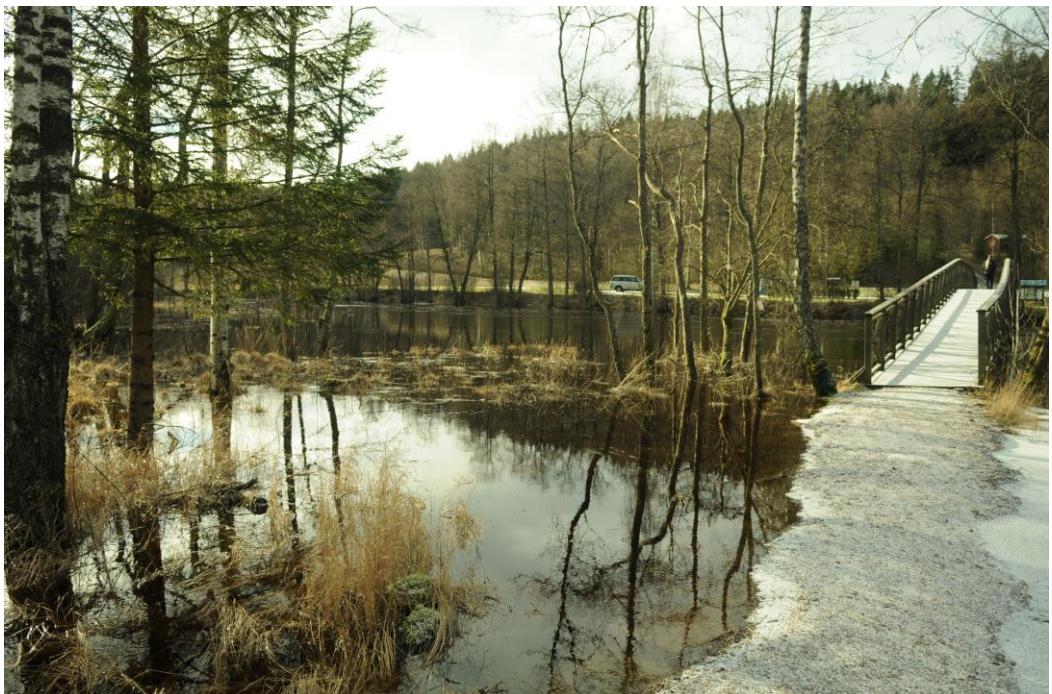

*Elgåfossen i all sin prakt. I forgrunnen møllesten og murer etter mølla.
Foto: Svein Norheim*

Informasjonsskilt

Thomas Marthinsson har sørget for å få montert opp igjen følgende informasjonsskilt:

- **Elgåfossen:** Her er det laget helt nye skiltstativer som er satt opp enkeltvis på rastepllassen. Det råtne store skiltstativet som tilhørte Halden kommune med plass for kart for Blå-grønne veien er fornyet.

A besøke Elgåfossen er nedbørsrike perioder eller når snøsmeltingen er stor, kan være en utfordring. Her går naturen sin gang! Foto: Svein Norheim

- **Sundsborg skanser:** To av skiltstavene er montert – «Kung Carls port» og for leirområdet «800 soldater trängdes här». Det arbeides med en skjøtselsplan for området hogging av trær i ruinene. Veien ned mot Svinesund trenger skjøtsel slik at den ikke blir totalt ødelagt av vann.
- **Blomsholm:** Skogstyrelsen har begynt opprusting av stisystemet gjennom Catharinaskogen. Dette var helt nødvendig for at dette flotte natur- og kulturlandskapet skal være tilgjengelig for brukere.

*Skogsstyrelsen har initiert produksjon av nye bruer på fuktige steder. Så håper vi at skiltningen for vegetasjonen også blir fornyet.
Foto: Svein Norheim*

Hjemmesida

Her er rapporten det samme som forrige år - arbeidet med ny hjemmesida har dessverre stoppet opp grunnet omstendigheter.

Publikasjonsprosjekt

Det er skissert et publikasjonsprosjekt og stenindustri i grenseområdet Østfold-Dalsland-Bohuslän: Granitt, skifer, kvarts-feltpat, kleber/täljsten og eventuelt andre mindre tiltak. Arbeidet er foreløpig ikke igangsatt.

Arbeidsprogram og økonomi

Styret har under året utarbeidet ny treårsplan 2015-2017. Søknader er sendt til de ulike bidragsyterne for driften av Økomuseum Grenseland. Foreløpig mangler det svar fra de fleste.

Föreningen har under år 2015 erhållit bidrag/gåvor, att användas till föreningens drift, enligt följande:

Halden historiske Samlinger	5 000
Østfold fylke	15 000
Dals-Eds kommun	5 400
Tanums kommun	12 000
Strömstads kommun	15 000
Länsstyrelsen V:a Götalandsreg.	20 000

Ekomuseum Gränsland har i dag tio värföreningar – 8 svenska och 2 norske:

Bullarens Hembygdsförening
Dals Eds Hembygdsförening
Hogdals Hembygdsförening
Rävmarken Byalag
Skee Sockens Hembygdsförening
Strömstads Historieförening
Strömstads Museiförening
Föreningen Norden Norra Bohuslän
Idd og Enningdalen Historielag
Foreningen Norden Halden

Vi arbeider med å klarlegge ansvaret for utførelsen av vedlikehold og eventuelt erstatte ødelagte skilt og stativer.

Det er opprettet nettbank for både svensk og norsk bank.

Beträffande föreningens räkenskaper i övrigt hänvisas till bilagd ekonomisk rapport.

Halden 2016-03-09

Gun Förde

Thomas Marthinsson

Ulf Vidar Larsen

Bjarne Andersen

Kerstin Sandqvist

Bo Magnusson

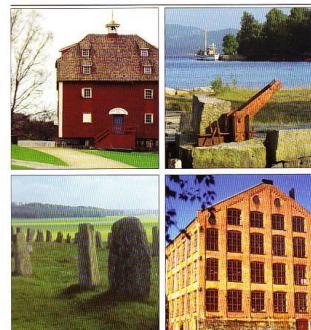
Svein Norheim

Publikasjoner til salgs:

SEK/NOK 150,-

SMÅVÄGARNAS KULTURMINNEN

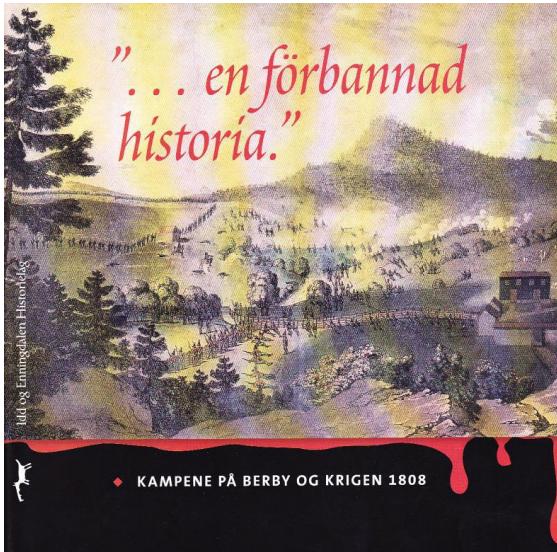

SMÅVEIENES KULTURMINNER

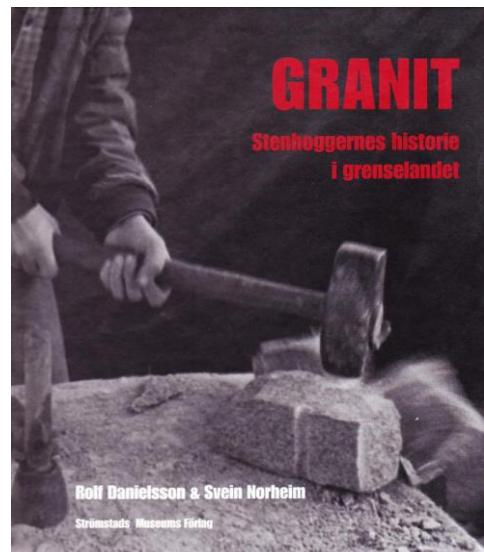

Guide till 25 besöksmål i gränsbygderna
Østfold • Bohuslän • Dalsland

SEK /NOK 50,-

SEK/NOK 70,-

SEK/NOK 150